

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/32/2023
Identifikačné číslo spisu:	3522203620
Dátum vydania rozhodnutia:	06.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3522203620.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletých M. N., narodeného P. a I. N., narodenú P., zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov matky F. H., narodenej P., bytom W. a otca G. N., narodeného P., bytom W., zastúpeného advokátom Mgr. Alešom Zollerom, so sídlom Nové Mesto nad Váhom, Považská 4, za účasti Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, o návrhoch matky na úpravu práv a povinností rodičov k deťom, o odvolaní otca vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 15CoP/49/2023, o nesúhlase Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Trenčíne, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 15CoP/49/2023 j e p r í
s l u š n ý Krajský súd v Žiline.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 6 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) vec vedenú pod sp. zn. 15CoP/49/2023 s odôvodnením, že nie je možné na daný prípad aplikovať výnimku podľa znenia § 396b CMP za bodkočiarkou, keďže výkon súdnictva v rodinnoprávnej agende prešiel v odvolacích konaniach na krajské sudy špecifikované v § 3 ods. 5 písm. a) CMP, teda na kauzálné príslušné krajské sudy, s účinnosťou od 01. júna 2023 a súdu prvej inštancie bolo odvolanie doručené dňa 12. apríla 2023, t. j. pred 31. májom 2023.

2. Podľa § 5 CMP, súd aj bez námietky skúma príslušnosť počas celého konania.

3. Podľa § 6 ods. 1 a ods. 2 CMP, ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

4. Podľa § 3 ods. 5 písm. a) CMP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Banskej Bystrici a Krajského súdu v Trenčíne je príslušný Krajský súd v Žiline.

5. Podľa § 396b CMP, konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 36 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky, príslušný na rozhodnutie podľa § 6 ods. 2 CMP, ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Žiline a Krajskému súdu v Trenčíne, posúdil dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Žiline s postúpením veci a dospel k záveru, že nesúhlas nie je dôvodný.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Nové Mesto nad Váhom rozsudkom z 10. marca 2023 č. k. 9P/84/2022-75 zveril maloleté deti do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, neurčil výživné, zrušil uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 20. januára 2023 č. k. 9P/84/2022-16, zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z 26. januára 2023 a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

10. Voči uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podala dňa 12. apríla 2023 odvolanie matka, preto bola vec dňa 29.06.2023 predložená Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu, ktorý vo veci nerozhodol a po 01. júni 2023 postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Žiline ako súdu funkčne príslušnému.

11. Ustanovenie § 396b CMP predstavuje procesné ustanovenie intertemporálnej povahy, ktorým sa určuje režim dočasného, prechodného (intertemporálneho) spolupôsobenia skoršej a neskoršej právnej úpravy; teda vzájomný vzťah týchto úprav. Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších (zrušených) predpisov. Účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (m. m. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2014 sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12. apríla 2018 sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22. septembra 2020 sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 08. februára 2023 sp. zn. II. ÚS 451/2022).

12. Princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej úpravy je procesnému právu natolko imanentný, že sa nemusí explicitne vyjadrovať v prechodných ustanoveniach procesnej úpravy - platí aj bez toho, aby bol vyjadrený (porovnaj Smyčková, R., Števček, M., Tomašovič, M., Kotrecová, A. a kol., Civilný mimosporový poriadok, Komentár, 1. vydanie, Bratislava: C. H. Beck, 2017, 1064 - 1072 s.).

13. Ustanovenie § 396b CPM je výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy Civilného mimosporového poriadku v znení účinnom od 01. júna 2023 a vzťahuje sa výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných.

14. Príslušnosť súdu na konanie o odvolaní, t. j. na konanie v druhej inštancii, sa označuje ako funkčná príslušnosť; podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP v znení účinnom do 31. mája 2023, o odvolaní

rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Pokiaľ teda na konanie o odvolaní podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 bol funkčne príslušný Krajský súd v Trenčíne, zatiaľ čo s účinnosťou od 01. júna 2023 je na konanie o odvolaní v zmysle § 3 ods. 5 písm. a) CMP funkčne príslušný Krajský súd v Žiline, a súčasne ak intertemporálne ustanovenie § 396b CMP explicitne neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, potom so zreteľom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy, je na konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 funkčne príslušný Krajský súd v Žiline.

16. Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že uvedený názor je v súlade s názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky, vysloveným v náleze z 27. júna 2023, sp. zn. IV. ÚS 257/2023 (ods. 75. až 77.), ktorý konštatoval, že počas konania o ústavnej sťažnosti sťažovateľa došlo k zmene § 3 ods. 5 písm. a) CMP a poukázal i na § 396b CMP. Ústavný súd v danej veci dospel k záveru, že na rozhodovanie o odvolaní v návratových konaniach je už funkčne príslušný Krajský súd v Žiline (pozn. v danej veci išlo o rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici) a vychádzajúc z princípu okamžitej aplikability procesných noriem vec vrátil na nové rozhodnutie o odvolaní.

17. Najvyšší súd poukazuje aj na zachovanie plynulosti, rýchlosti konania a v neposlednom rade na zachovanie zákonodarcom prezentovaného cieľa reformy súdnej mapy.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Žiline s postúpením mu veci Krajským súdom v Trenčíne nie je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia, pričom daným rozhodnutím nedochádza k porušeniu základného práva na zákonného sudcu (§ 3 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), základnej procesnoprávnej zásady tzv. perpetuatio fori, ani k porušeniu princípu právnej istoty.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.